

Дисципліна «Історія світової музики»

(I курс, II семестр).

Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»

Спеціалізація: «Оркестрові струнні інструменти».

Освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»

**Укладач робочої програми – кандидат мистецтвознавства, в.о. доцента
Різаєва Г.Є.**

Питання для самостійного вивчення

Тема: К. В. Глюк та актуальні у XVIII ст. питання реформування оперного жанру.

- Значення мистецтва Глюка в історії розвитку опери. Естетичні погляди Х. В. Глюка, їх зв'язок з ідеями французьких енциклопедистів.
- Основні принципи оперної реформи. Новаторство музичної драматургії в реформаторських операх композитора.
- Інтонаційне оновлення і драматизація вокальних партій. Трактування аріозних форм. Роль хору, балету, оркестру.
- Значення оперної творчості Х. В. Глюка для розвитку музичного театру.

Тема: В. А. Моцарт та проблемні аспекти сучасного розуміння музичної культури XVIII ст.

- Моцарт-людина і Моцарт-митець. Міфи та легенди. «Культ Моцарта» сьогодні: позитивні та негативні наслідки.
- Моцарт і масонство: таємна сторінка біографії композитора (ідеї масонства та причини їх поширення в європейському суспільстві у XVIII ст., масонські твори Моцарта, загадки відтворення масонської символіки в «Чарівній флейті»).
- Характеристика нової позиції композитора в суспільстві як вільного митця.
- Сутність художніх експериментів Моцарта: сміливість порушення жанрових канонів та універсалізм мислення.
- Специфіка використання принципу контрасту в музичних творах композитора (в межах класицистичних норм та «на межі» традиційних правил).

- Жанрова система творчості композитора.
- Оперна творчість, її реформаторське значення.
- «Чарівна флейта» – філософська притча у жанровому вимірі зингшпіля.
- Опера “Дон Жуан” В. А. Моцарта як новий етап функціонування жанру опери в європейській культурі. Новітня сутність образу Дон Жуана в опері Моцарта та виявлення його універсальних рис в культурі наступних століть. Сутність основного конфлікту опери в світлі художньо-естетичних вимог класицизму.

- «Казус трьох останніх симфоній» (за висловом І. Сусідко) В. А. Моцарта. Симфонії № 40 та № 41 як втілення зухвалих жанрових пошуків композитора. Унікальність трактування симфонічного циклу в симфонії № 40. Особливості взаємодії принципів організації жанрів симфонії та опери в симфонії № 41. Особливості сучасного виконання симфоній (порівняння версій виконання симфонії № 40 представниками «історично орієнтованого» виконавства та продовжувачами «романтичних» традицій інтерпретації тексту твору)

- Вплив оперної естетики В. А. Моцарта на його **духовні твори**. Реквієм, характер трактування традиційного жанру заупокійної меси. Принципи драматургії циклу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- Аберт Г.* В. А. Моцарт : в 2 ч, 4 кн / Г. Аберт : пер. с нем. и коммент. К. К. Саквы. – Ч. 1, кн. 1. – М. : Музыка, 1987. – 544 с.; Ч. 1, кн. 2. – М. Музыка, 1988. – 608 с.; Ч. 2, кн. 1. – М. Музыка, 1989. – 496 с.; Ч. 2., кн. 2. – М. Музыка, 1990. – 560 с. <https://www.twirpx.com/file/239662/>
- Арнонкур Н.* Мои современники: Бах, Моцарт, Монтеверди / Николаус Арнонкур. – М. : Классика-XXI, 2014. – 280 с. <https://www.twirpx.com/file/2009946/>
- Сусидко И., Луцкер П.* Моцарт и его время / И. Сусидко, П. Луцкер. – 2-е издание, испр. - М.: Классика XXI, 2015. - 623 с. <https://readli.net/motsart-i-ego-vremya/>
- Луцкер П. В., Сусидко И. П.* Итальянская опера XVIII века : в 2 ч. – Ч. 1 : Под знаком Аркадии / И. Сусидко, П. Луцкер .– М. : ГИИ ; РАМ им. Гнесиных, 1998. – 440 с.; Ч. 2 : Эпоха Метастазіо. – М. : Классика-XXI, 2004. – 768 с. <https://www.twirpx.com/file/1277193/>
- Кириллина Л. В.* Реформаторские оперы Глюка / Л. В. Кириллина. – М. : Классика-XXI, 2006. – 384 с. <https://www.twirpx.com/file/2243883/>

Додаткова література

- Бальтазар Г. У.*. Богословие и музыка. Три речи о Моцарте / *Ганс Урс фон Бальтазар*. – М. : Библейско-богословский институт св. апостола Андрея, 2006. – 159 с.
- Ноймайр А.* Музыканты и медицина : [в 2 т. – Т. 1] : На примере венской классической школы / *Антон Ноймайр*. – Ростов-на-Дону : Феникс ; М. : Зевс, 1997. – 448 с.
- Чёрная Е. С.* Моцарт и австрийский музыкальный театр / *Е. С. Чёрная*. – М. : Музгиз, 1963. – 435 с.
- Чигарева Е.И.* Оперы Моцарта в контексте культуры его времени: Художественная индивидуальность. Семантика / *Е. И. Чигарёва*. – М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. – 280 с.
- Чичерин Г.* Моцарт : исслед. этюд / *Г. В. Чичерин*. – Изд. 4-е. – Л. : Музыка, 1979. – 255 с.
- Эйнштейн А.* Моцарт. Личность. Творчество / *А. Эйнштейн* ; пер. с нем., ред. *Е. С. Чёрной*. – М. : Музыка, 1977. – 454 с.